

Көрмөч Саулукуну кючлендириуну амаллары

Экология болум осалга кеттени азы деп, ашууга да химия кыошкыла кюшундусала, адамни саулуугу аман болмай кыалы кыалсын. Алниме, врачла саулукуну саклауну амаллары изилелери туралды. Бу темага аталганы Милет библиотектеда «Искусство быть здоровым» деген көрмөч да.

ХУНЕРЛИК

Бауман атлы университетте экзаменсиз алынгандыла

ОЗГАН айны акырында Москва областда Королёв шахарда «Звездный городок» сабийлени бла жаш адамнаны төгөредеге кыдуурети кызуруулау жаны бла илму-излем эм окуу-излем проектлери сегизинчи Битеуросей олимпиадасы бардырылганды. Ол Константин Зурадович Циолковский тууганы 150 жыл, Сергей Павлович Королёв тууганы 100 жыл, орбиталга жерни биринчи жалган спутниги чыгарылганы 50 жыл толганына жораланганды. Арга эжелдеме эсе бурганла, төгөредеге кыдуурети кызуруулау бла байламлы мадарла этуге тири кюшолууны, инженер-техника, илму-излем усталыкыла кёллери турган сабийли эм жаш адамла кытышхандыла. Аллал конкурслада хунерлерин кюргөзгөн жашчыкыла эм кызычыла илму-техника эм экология проблемалына кетериууу кыпалпы улпу магынасы болганын аныгаларга койрөндиле, кеслерине илму жаны бла борчла белгилейдиле, излем ишлеринде перспективала эмелени кайырпанадыла, жыйшандырылган шартланы тинтедиле. Бу жолгу «Созвездие» - 2007» деп аталган олимпиадага Россей Федерацияны 58 регионун келечилери 1750-ден арыкчы школчу кытышхандыла. Аланы санында бизни республикадан жашла эм кызыла да болгандыла, алчы жерлеге чыгышандыла, кыуаны кытайхандыла. Конкурсун эчкилиги - таматла эм кичи кыуаумлада биринчи, экинчи эм юночю жерлени алганла «Билим берүү» миллет проектине чөлөрүлө фамулула жаш төлөгө себеплик этууну саясасына кюргөзтө эдиле. Бизден барган 23 школчудан кыбир олимпиаданы биринчи, экинчи эм юночю даражалы дипломларын алгандыла. Аладан жетиси Россей Федерацияны Президентини Указы эм Правительствоуну Бегимине тийишлиликде ахча саугага кюргөзтөлгөндиле. «Созвездие-2007» олимпиаданы экинчи турна эомчло кытышхандан да экиси хорлагандыла, дагында сегизини торло-торло даражалы диплома алгандыла. Олимпиаданы чеклеринде «Космос лаборатория» деген ат бла семинар бардырылганды. Арга кытышхана бир кыуум илму-излем объектеини лабораторияларында болгандыла. Ол санда космоска учуулаула башчылык этуучу арада, ракета-космос кемелени музейлеринде, «Звездный городок» кёл сейрикти затпага кытарганы ор тапхандыла. Бизни республикадан делегация Москва экскурсияда да айланганды. Эришилени кыуачылында халда ачылганы, космонавтла бла тобушуи, литература инир, автор жыралны инирди «Созвездие» художество фондуну бек айрмалы экспонатларыны көрчючю жаш адамла бек сейр кюргөзгөндиле. Жыйылгандыла альгышлау номинацияда биринчи жери нальчикиле алындыла. Ала кюргөзгөн телсеу-позиция композиция Кызарты-Малькыры Россей кыошунганыны 450-жылгына жораланганды. ОЛИМПИДАГА бизни республикадан кытышхана (барысы да сабийлени эм жаш төлөгө илму-техника чыгармачылыкларыны арасында кюргөзгөндиле) 5-чи майда Нальчикке кытайхандыла, ала бла КМР-ни билим берүү эм илму министри Сафарби Шагапове тюрбештени. Эришилде хорлагылгандыла, алы жерлеге чыгышангандыла, кыбир даражалы башха конкурслада, олимпиадала айрмалы болгандыла ол алас эттени, саугага да бергени. Школчунула бла студентлени XV Битеуросей «Космонавтика эм ракета техника» илму-практика конференцияларында республиканы арада 11-чи классла окугундан тогузуусу дипломага тийишли болгандыла. Аланы хар бири Москвадагы Бауман атлы университетни студентлери кыуаумна экзаменсиз алынгандыла. Ол санда Александр Муранов, Мурат Ли, Руслан Маляров, Астемир Дзуев, Руслан Жавадов, Магомед Золотарев, Антон Новокушанов, Астемир Таов, Мухамед Ногмов бардыла. БШИНЧИ Битеуросей «Созвездие» олимпиадада уа биринчи даражалы дипломланы Черкесланы Диана бла Махиланы Марию, экинчи даражалы дипломланы Мурат Саукуев, Кууиланы Тауко, Ислам Бжибаев, юночю даражалы дипломланы Александр Муранов, Светлана Кучаева, Муса Кодзев, Герийланы Леба, Аслан Татарханов, Алёна Штымова, Кууиланы Расул алгандыла. Творчестволу конкурсу энци дипломна Мария Нижик тийишли болганды. Билдейди Марияны Марияны жетимишине юсөндө энци айтырга оюне. Аны ишине аты «О перспектива развития ядерной энергетики и возможности его применения в строительстве» эди. Ол битеуданы магыналы тема болганы белгиледи. Марияны ишине жангычылыкча (изобретение) тохташдырууга кюргөзгөргө болуугу айтылганды. Фахмулу кызычык Нальчиктеги 6-чи номерли школда 8-чи классла окугунда. Арга илму башчылык кесини ишине тул берилген, физик-математика илмуланы кандидатты Юрий Амуков этеди. Хунери сабийлени саугалаула, альгышлаула министрдин сора да, келле кытышхандыла. Светлана БОЛОТКОВА.

450-жылдык Аламант плакатла

дизайнер ишлери бла да кыз кыуанчыра жасаганды. Правительствоуно койо, Нальчикки айбат жерлери, межит, Элбрусун суратлары, аны этегинде приот, Амырхан кыала, Фардык кешене - башла барысы да республиканы кыошкыларына халар айтдыла. Белили жазуучула Мешиланы Кязими, Кууиланы Кыясынны, Бекмыра Пачевни, Али Шогенуочун эгертерлери бла кыюдан устапа ишлене турган уа республикада басма ботлуку, фамулу адамланы кюргөздиле. Плакатла (ала 15-диле) бусагатада темирден этилген суратла, бинакыла, кыамала, музыка инструментлери, жокко, сырга комплекстени эткен, миллет жайрык

Жарык Бетон хазырлаган машинада сабий батханды

Тырнаууну ЖБИ заводуну территориясында жарыктуу иш болганды. Анда бетон хазырлаган машинада сабий батханды. РФ-ни МЧС-ни КМРде баш управлени асыдан билдирелерине кере, ол судан толуп турган бетон хазырлауучу оруннга кеттени. Тапсы иш болган жерге келген ол ёчкөтүчюлөр орунун судан бошатканды. Анда сора, милицияны ишчилери анда Тырнауузда жашаган онтержылык жашны ёлюгөн чыгаргандыла. Болган ишине юсо бла тинтти бардырылды. Людмила МИРОШИНИЧЕНКО.

«Заманнга» жазылгыз нунтамагы! Газетни 100-чю номеринде басылганга «Забери жууаллары»

КОНКУРС

«От пошуге кыажу» деген республикалы конкурс школчула келден-кел кытыша барадыла. Быйла а жөздөн арыкчы иште кыарганды. Алай бла конкурс ол темага жоралганын негизге этуди, соеничине ала жазуда, сурат ишледе айрмалыла сайлангандыла. Барак юн от пошуге кыажу кыярал надорну экинчи Белемкеде алгач эсе кыалык саугыла, грамотала, диплома, энци көпөлөк да берилгендиле. Алай бла биринчи жерге Баксан шахары, экинчи жерге Урван эм Майрайончыны, юночюге да эсе дагында бир көрө салгандыла. От ёчкөтүчюлөни грамоталарына дагында КМР-ни Билим берүү

Конкурсда хорлагылганы кыуауму.

Суратлары музейге тюшерикдиле

Сабийле ишлеген суратларыны көрчючю.

тыночула да от ёчкөтүчю белемжо арбазында техникага, от ёчкөтүчюлө турган жерлеге, мында кыуарганы музейге да кыаргандыла. Мухамед Хабасовна школчула ишлеген суратла, кыайда болса атыны кыалды, на бу музейни хар ким да көрчю жерлеринде тагылыктыдыла дегени айтханды. Эки айны ичинде барган конкурска быйыл Элбрус, Чегем, Терк эм Зольск районланы келечилери кытышмалы кыалгандыла. Нек дегенде бирлери ишлери бир кесек кемиги келтиргендиле, башхала уа эришпи болганын билмей кыалгандыла. Конкурс кыуарганы мында болса атыны кыалды, на бу музейни хар ким да көрчю жерлеринде тагылыктыдыла дегени айтханды. ХОЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алганды.

УЧРЕДИТЕЛЫК: Кыарты-Малькар Республиканы Парламентини бла Правительствоу

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИЯНЫ: АЛИКАЛАНЫ Владимир, АППАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору заместителни), БЕШПАЙЛАНЫ Мугалим (баш редактору заместителни), БИТИРИЛАНЫ Аманат, КЫЗЫБАЙЛАНЫ Алай, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКДУЛАНЫ Борис (жууалы секретары).

ТЕЛЕФОНЫ: Редактору приёмни - 42-63-01. Баш редактору заместителери - 42-38-21, 47-26-22. Жууалы секретары - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корреспондент - 42-63-52. РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛЕМЧЕРИ: Жаммауат-политика жашууну белемжо - 42-47-68, 42-24-02. Экономиканы белемжо - 42-66-73. Култураны белемжо - 42-68-72. Социальны политиканы белемжо - 42-66-76, 47-27-59. Жылгалакыла бла спорт белемжо - 47-26-39, 42-66-71. Письмаланы-рекламаны эм билдирүүнени белемжо - 42-37-94. Тилмачланы белемжо - 47-31-28. Халык арасындагы эки-эки операторла - 47-26-28, 42-39-65.

Бурунну кытай календарыга кере ахшы эм аман кюнде

2-чи июнь, шабат кюно. Бюгөн кытайлы, аууришле бла кюрөшгөн жарамды, тайбытат кючө сизге болуштурук тойлоодо. Бу кюнде кыю усталык, чыгармачылык эм искусство бла кюрөшгөн тийишлиди. Жолоочулукка аттанарга да болууду. 3-чо июнь, мыйк кюно. «Кен торлоу иштен этуге доюн кюн тойлоодо, аны кыай, огурсу окуналды», деп жазылды кытай алманханда. Аны бла бирге уа, бу кюн Куурууду кононе саналады. Алай, 3-чо июньда, кыуачка, кыуруулануудан эм артка кеткенде улду хата болуук тойлоодо. Бу кюнде жалаанда аман ишледе «жетимиш» болуудулады. Акылман кытайлыдыла аллай иште арыкчы болуу бла байламлы ишлени да санайдыла. 4-чо июнь, баш кюно. Жаныг циклин биринчи конюлодо, хар зат да жа-ныг жашауну башайды. Сиз да космос бла бирча атлам башларга болукусуз. Алай этсезиз, тюз оноула этерге онгаргык кебейришиди. Кыолга алган иштинизи, кел салгып, та-

«Комсомольская правда» газеттен. Газетни басмагы КМР-ни Култура эм информация коммуналкыа министрствуну коммунартер службасы хазыр эттени. Газет 1905 жылда Революция аты республикалы полиграфкомбинатда басылганды, Нальчик шахар. - этинге чыгаруукыла чыгарылды. Сау айны ичинде бауруутузу кыруусуна аналгандай турдукту, ол себептен а спирти болган ичигилден кесигини тыярга кюрөшгиз. Север-запад келген жеден кесигини саккаларак турругуз.

ЭНИНЕ: 1. Кыра кырга. 4. Тенге тобонде өстен сыйлы зат (корал), 8. Эрте кылауур неча полицияны. 9. Башка динни туткан. 11. Дин терек. 12. Готону бир заты. 13. Нартох ундан этилип, судда биширилген кылаач. 16. Жылны онкисинден бири. 17. Ата журту самолет. 21. Душман. 22. Эки болу. 23. Тел, жарты акылы. 24. Кюн батарны ал кези. 26. Жюк жыл. ЕРЕСИНЕ: 1. Гумулук. 2. Жарлык, кемлик. 3. Бир бирге келишкен. 4. Кышла Башы. 5. Кырага кыра дейик, анга да алай дейик. 6. Алгын аны бла юн тити болгандыла. 7. Бек жарык, бек ару. 9. Жумуртка. 10. Кылап сёно болды кыксыач. 14. Терегин тегиш су алган жер. 15. Кичирүү. 18. Мал кыруугу. 19. Шенде тууган кыуучуны териси. 20. Ол да накшыды. 21. Тартгыч мал ш. 25. Малкыр тилде сабий жунал.

Мурдарлык Тююшно бушуулу ахыры

Нальчик шахарда Строитель орамда кел кыталы койлени бирини подьездиле бу кондеде эр кишини ёлюго таарылганды. Аны көргөнле олгадгадан милицияга билдиргендиле. Алайга следственый-оперативный кыуум терк жеттени эм мурдарлык этилени тохташдырганды. Излеу-тунтуу ишлене кезуондо аманыкчы этгендерине ишлектиде бу жерги эки кишини тутхандыла. Соруу этилген кезиуде ачыкланганына кере, ёлген эм ёлгөрөгөн ол койде фатарланы биринде отуптур, КМР-ни МВД-сыны пресс-службасы.

РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 5. Номерге графикте кере 19 сагатада кыо салында. 20.00 сагатада кыо салындагы. ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА: Текуланы Хауа - дежурный редактор; Гайдаланы Рита - жууалы секретарыны заместителни; Гуптолыны Жаннета, Ахматланы Шахидя, Агийланы Кулина, Зезаланы Лида - корреспондент. Тиражи 3750 экз. Заказ № 1635